

In gesprek over: Goed Gek

Gekte... We komen het in verschillende vormen tegen in onze samenleving. Niet alleen barst het carnaval deze maand weer los en gaan mensen in de vreemdste vermommingen de straat op, ook kunnen we ons afvragen hoe 'normaal' onze maatschappij is, of wat de 'dwaasheid van het geloof' betekent. Dit nummer van *Open Deur* stelt de overkoepelende vraag of gekte ook goed kan zijn, en zo ja, hoe dan.

In deze gesprekshandleiding bespreken we onder de vlag van de thema's 'Zotheid als beeld van onze tijd' en 'De dwaasheid van het geloof' enkele vragen. We proberen te ontdekken wat nu dwaas is, en wat nu juist niet.

Inleiding: normaal?

Ieder mens heeft wel een idee bij de woorden 'normaal' en 'zot' of 'gek'. Schetst u – als eerste, luchtige, verkenning van het onderwerp – met elkaar eens een beeld van een normale man en een normale vrouw. Schrijf de eigenschappen die zij volgens u moeten hebben op een groot vel. Mogelijk kunt u er zelfs een tekening bij maken. Wat concludeert u uit het resultaat?

- Is het u wel eens overkomen dat u uzelf betrapte op een bepaalde dwaasheid, of dat anderen u daar (indirect) op wezen? Wat heeft u toen ontdekt?

Zotheid als beeld van onze tijd, pag. 2-3

Chris Doude van Troostwijk bespreekt het boek 'Lof der Zotheid' van Desiderius Erasmus. Erasmus bestempelt de 'praalhanzerij en opgeblazenheid' als zotheid – zij behoren toe aan de individualistische mens. *De Zotheid is het beeld van het moderne individu: een ondeelbaar wezen zonder diepte. Een mens met een masker: de enige identiteit is de rol die anderen op hem projecteren.*

- Herkent u het beeld van de moderne mens dat hier geschetst wordt?
- Waarom zou de mens maskers nodig hebben/gebruiken? Zijn ze soms noodzakelijk of kunnen ze beter altijd weggelaten worden?

De 'in zichzelf gerolde mens' prijst zichzelf. *Omdat de erkenning door anderen nooit voldoende is, putten we maar moed uit eigen lof. Hoe tragisch én hoe komisch tegelijk.*

- Op welke wijze prijst en looft de moderne mens zichzelf?
- Zou u dit zelf humoristisch noemen, of juist helemaal niet?

Op pag. 4 en 5, Van Ramsey tot Wendy, lezen we iets over eigentijdse narren, zoals de cabaretier en de columnist.

- Is er een 'nar' (cabaretier, columnist...) die u bijzonder aanspreekt? Waarom?

- Ervaart u de 'ontregelende functie' die narren hebben als verfrissend? Wanneer wel/niet?
- Kunt u zich vinden in de uitspraak van Micha Wertheim op pag. 5?

De columnisten Marcel Duyvestijn en Frank Bosman benoemen op pag. 6 en 7 als de grootste dwaasheden van deze tijd het 'flitsgeluk' en 'de illusie dat we een leven kunnen leiden zonder risico's'.

- Bespreek met elkaar wat u als grootste dwaasheid van deze tijd zou benoemen en waarom.

Lees met elkaar het stukje 'Gekke ouwe tijd' op pag. 9.

- Wat herkent u hiervan?
- Kunt u nog meer voorbeelden noemen die in dit stukje zouden hebben gepast?
- Hoe kijkt u terug op deze tijd in het licht van de huidige tijd? Neem in het beantwoorden van deze vraag de 'dwaasheden' mee die u in de voorgaande vraag samen hebt ontdekt.

De dwaasheid van het geloof

Desiderius Erasmus noemde het geloof 'de hoogste dwaasheid, die tegelijk de diepste wijsheid is' (pag. 3). En ook Maarten Luther stelde dat God niet met het natuurlijk verstand te begrijpen is. *Wie in alle redelijkheid nadenkt over God kan niet anders dan concluderen met een dwaas van doen te hebben.* (pag. 13)

- Kunt u zich vinden in deze uitspraken? Waarom wel/ niet?
- Heeft u het wel eens meegemaakt dat u vanwege uw geloof voor dwaas werd uitgemaakt? Hoe reageerde u toen?

Het artikel 'Zijne Koninklijke Dwaasheid' van Eward Postma (pag. 12 en 13) behandelt de vraag of en hoe je Jezus een nar zou kunnen noemen. Lees met elkaar het artikel aandachtig door.

- Waar blijft u bij het lezen 'haken'? Deel dit met elkaar.
- Wat is uw beeld van Jezus?

U heeft in dit gespreksmoment diverse vormen van dwaasheid besproken. Dwaasheid in onze maatschappij, in onszelf, in de wereld om ons heen.

- Op welke wijze zou 'de dwaasheid van het geloof' hierin betekenis kunnen hebben/ verandering kunnen brengen?

Ter afsluiting

In de Bijbel wordt ook over wijzen en dwazen gesproken. Als afsluiting van het gespreksmoment kunt u bijvoorbeeld onderstaande teksten samen lezen:

1 Kor. 3:18: *Laat niemand zichzelf bedriegen. Wanneer iemand van u denkt dat hij in deze wereld wijs is, moet hij eerst dwaas worden; pas dan kan hij wijs worden.*

1 Kor. 1:27: *Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen.*

Probeer u, ieder voor zich, te formuleren welke 'wijsheid' (of 'dwaasheid') u uit dit gespreksmoment mee naar huis wilt nemen.

Annemarie Roding, theoloog binnen de Protestantse Kerk in Nederland en geestelijk verzorger bij Careyn

---

Voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad kunt u een mailtje sturen naar: kio@pkn.nl

Voor een abonnement op *Open Deur*, oecumenisch maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken kunt u contact opnemen met Boekencentrum uitgevers, tel. (079) 362 86 28, www.open-deur.nl

